

सचिव (दक्षिण) यांची मोरोक्कोला भेट (18-21 नोव्हेंबर 2025)

26 नोव्हेंबर 2025

भारताच्या परराष्ट्र मंत्रालयातील सचिव (दक्षिण) डॉ. नीना मल्होत्रा यांनी 18- 21 नोव्हेंबर 2025 दरम्यान मोरोक्कोला भेट दिली. ही भेट भारत आणि मोरोक्को दरम्यान नियमित द्विपक्षीय सल्लामसलत करण्यासाठी, द्विपक्षीय सहकार्य मजबूत होण्यासाठी आणि उच्च-स्तरीय सहभागासाठी गती निर्माण होण्यासाठी आयोजित करण्यात आली होती.

2. सचिव (दक्षिण) आणि राजदूत, आंतरराष्ट्रीय राजकीय व्यवहारांचे महासंचालक, परराष्ट्र मंत्रालय, आफ्रिकी सहकार्य आणि मोरोक्को प्रवासी विभाग, महामहिम श्री फौअद याझौफ यांनी राजकीय संवाद, आर्थिक आणि व्यापार भागीदारी, संरक्षण आणि सुरक्षा सहकार्य, सांस्कृतिक संबंध, विकास भागीदारी आणि जनतेमधील देवाणघेवाण यासह द्विपक्षीय संबंधांच्या संपूर्ण विस्तारावर विस्तृत चर्चा केली. या बैठकीत संचालक श्री. ओमर कादिरी आणि आशिया विभागाच्या प्रमुख, श्रीमती नेझा रिक्की तसेच मोरोक्कोमधील भारताचे राजदूत, श्री संजय राणा उपस्थित होते. उभय बाजूंनी मंत्रालयांदरम्यान नियमित देवाणघेवाण राखण्यास आणि परस्पर सोयीस्कर तारखेला नवी दिल्लीमध्ये परराष्ट्र कार्यालय सल्लामसलतांची पुढील फेरी आयोजित करण्यास सहमती दर्शविली.

3. सचिव (दक्षिण) यांनी युवा, संस्कृती आणि संवाद मंत्री महामहिम श्री. मोहम्मद मेहदी यांची भेट घेतली आणि 2026-27 दरम्यान भारत आणि मोरोक्कोमध्ये सांस्कृतिक महोत्सव, युवा देवाणघेवाण, शैक्षणिक सहकार्य आणि परस्पर सांस्कृतिक आठवडे यासारख्या संयुक्त कार्यक्रमांद्वारे त्यांच्या राजनैतिक संबंध स्थापनेच्या 70 व्या वर्धापन दिनानिमित्त आयोजित तयारींवर चर्चा केली. मंत्री बेनसाईड यांनी मोरोक्कोच्या गेमिंग आणि डिजिटल सर्जनशील उद्योगांच्या प्रभावशाली वाढीवर प्रकाश टाकला आणि भारतीय कंपन्यांना गुंतवणूक आणि भागीदारीच्या संधी शोधण्यासाठी आमंत्रित केले, ज्याचे सचिव (दक्षिण) यांनी स्वागत केले. सचिव (दक्षिण) यांनी युवा उपक्रम, सांस्कृतिक नवोपक्रम आणि सर्जनशील अर्थव्यवस्था क्षेत्रातील सहकार्यासाठी मजबूत क्षमतेवर देखील भर दिला.

4. सचिव (दक्षिण) यांनी महामहिम श्रीमती लीला बेनाली, ऊर्जा संक्रमण आणि शाश्वत विकास मंत्री यांची भेट घेतली आणि आंतरराष्ट्रीय सौर आघाडी (ISA) सह अक्षय ऊर्जेमध्ये सहकार्याच्या संधींवर चर्चा केली. उभय बाजूंनी त्यांच्या संबंधित ऊर्जा-परिवर्तन धोरणांमध्ये मजबूत पूरकता ओळखली आणि भारताच्या ITEC कार्यक्रमांतर्गत शाश्वत खाण मूल्य साखळी, खासगी-क्षेत्रातील प्रतिबद्धता आणि क्षमता-निर्माण विकसित करण्यात सहयोग वाढविण्यास सहमती दर्शविली. सचिव (दक्षिण) यांनी जानेवारी 2026 दरम्यान गोव्यामध्ये आयोजित होणाऱ्या आगामी भारत ऊर्जा सप्ताहासाठी भारताला भेट देण्यासाठी मंत्री बेनाली यांना आमंत्रित केले.

5. सचिव (दक्षिण) यांनी महामहिम श्री. ओमर हिजरा, परराष्ट्र व्यापार सचिव, उद्योग व व्यापार मंत्रालय यांची भेट घेतली आणि द्विपक्षीय व्यापार व व्यावसायिक सहकार्यासंबंधी आढावा घेतला. त्यांनी व्यापार विनिमय वाढविण्याबाबत तसेच औषधनिर्माण, ऑटोमोबाईल्स, IT सेवा, वस्त्रोद्योग आणि कृषी-प्रक्रियेतील संधींवर चर्चा केली. सचिव (दक्षिण) यांनी खते आणि फॉस्फेट पुरवठ्यामध्ये भारतासाठी दीर्घकालीन भागीदार असलेल्या OCP ग्रुपचे अध्यक्ष आणि CEO श्री. मुस्तफा टेराब यांची भेट घेतली आणि दीर्घकालीन धोरणात्मक पुरवठा व्यवस्था मजबूत करणे, खतांच्या पुरवठा साखळीतील संभाव्य संयुक्त उपक्रम, शाश्वत कृषी आणि मृदा आरोग्यातील सहकार्य आणि अन्न-सुरक्षा सहकार्यावर चर्चा केली.

6. भारत आणि मोरोक्को यांच्यात दीर्घकालीन आणि मैत्रीपूर्ण भागीदारी आहे, ज्यास 2015 मध्ये महामहिम राजे मोहम्मद सहावे यांच्या भारत भेटीपासून महत्त्वाची गती प्राप्त झाली आहे, ज्यादरम्यान त्यांनी भारताचे माननीय पंतप्रधान, श्री नरेंद्र मोदी यांची भेट घेतली. द्विपक्षीय संबंध विविध क्षेत्रांमध्ये विस्तारलेले आहेत, सध्या 40 पेक्षा जास्त द्विपक्षीय करार राबवण्यात आलेले आहेत, तसेच संरक्षण उत्पादनासह धोरणात्मक क्षेत्रांमध्ये सहकार्य वाढत आहे. भारत आणि मोरोक्को त्यांच्या राजनैतिक संबंध स्थापनेच्या 70 व्या वर्धापनदिनी 2027 मध्ये विविध कार्यक्रम आणि देवाणघेवाणीद्वारे साजरी करण्याची योजना आखत आहेत.

7. डॉ. नीना मल्होत्रा, सचिव (दक्षिण) यांच्या मोरोक्को भेटीने सामायिक मूल्ये आणि परस्पर आदर यावर आधारित भारत आणि मोरोक्को दरम्यान शाश्वत मैत्रीची यशस्वीपणे पुन्हा पुष्टी केली आणि नियमित, उच्च-स्तरीय संपर्क आणि सल्लामसलत सुनिश्चित करून त्यांच्या संबंधांमध्ये सकारात्मक गती राखण्यास सहमती दर्शविली. उभय बाजूंनी व्यापार, तंत्रज्ञान, पर्यटन आणि नागरिकांमधील देवाणघेवाण यासह परस्पर हिताच्या विविध क्षेत्रांमध्ये आपली भागीदारी अधिक दृढ करण्यासाठी आणि सहकार्याचा विस्तार करण्याच्या त्यांच्या दृढ वचनबद्धतेचा पुनरुच्चार केला.

राबत

26 नोव्हेंबर 2025